АПРЕЛЬ
18
1940 во
№ 53 (1197)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЫССА ПРОЛЕТАРИЙЫС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Антирелигиознӧй пропаганда—комсомоллӧн кровнӧй делӧ

Йӧз сознаниеын капитализмлӧн пережитокъясыс зэв живучӧйӧсь. Татшӧм пережитокъяс письыс ӧти, кодӧс миян абу на помӧдз бырӧдӧма да имеитӧ на ыджыд влияние массалӧн бӧрӧкольӧм юкӧн вылӧ, эм религиознӧй предрассудокъяс. Татшӧм предрассудока йӧзыс асланыс действиеясӧн, муköддырйи сознательнӧя, а муköддырйи и бессознательнӧя, вермӧны вайны тӧдчана вред социализм строитӧм кузя миян общӧй уджлы. Луз районса „Беляевскӧй“ колхоз славитчыліс кыдз передовӧй колхоз став колхознӧй уджъяс кузя. Но вот кольӧм вося тувсов кӧдза дырйи кык лун, медся мича лунъяссӧ, празднуйтісны религиознӧй праздник „Микӧла“, и колхоз кӧдзаӧн провалитіс.

Татшӧм примерыс абу ӧтка. Уна колхозъяс миян республикаын кольӧм во омӧля нуӧдісны урожай идралӧм сӧмын сы вӧсна, мый справляйтісны быдсяма сикас „сура“ и „суртӧм“ праздникъяс, медся бур пӧрасӧ воштісны массовӧй юӧмӧн да кодалӧмӧн.

Тайӧ писъталӧ, мый ми личӧдім антирелигиознӧй пропаганда масса пӧвсын, кутім недооценивайтны сійӧс, а ӧткымынъяс важ поповскӧй „актив“ пиысь зільӧны используйтны тайӧс миян став хозяйственнӧй да политическӧй компаниеяслы паныд. Уналы тӧдсаӧсь фактъяс, кор татшӧм религиознӧй элементъясыс нуӧдӧны веськыд контрреволюционнӧй агитация. Местнӧй сӧветъясӧ бӧрйысян кампаниедырйи Удора районын Пучкӧм сиктса ӧти сектант вӧлӧм распространяйтӧ ассыс вӧт, кӧні сійӧ „бытьӧкӧ“ веськавліс Христос дорӧ да коді, сетіс наказ не гӧлӧсуйтны коммунистъяс да беспартийнӧйяс блоклӧн кандидатъяс вӧсна.

Оз позь не казытыштны мый зэв уна комсомольскӧй организацияяс дзикӧдз вунӧдӧмаӧсь антирелигиознӧй удж нуӧдӧм йылысь, а ӧткымын комсомолецъяс весиг оз представляйтны антирелигиознӧй уджлысь сущностьсӧ. Читаевоса „Знамя“ колхозын комсомольскӧй организацияса секретарь Шучалин ёрт юалӧм вылӧ: „кутшӧм антирелигиознӧй удж нуӧдӧ тіян организация?“—невиннӧя ӧтвечайтӧ, мый „получитім малокалибернӧй винтовка да лыйсьыны нин ветлім ӧтчыдысь“.

Абу бур делӧыс и школаясын. Сы вылӧ видзӧдтӧг, мый РСФСР-са Наркомпрос тавося январь тӧлысьын ыстіс школаясӧ специальнӧй приказ антирелигиознӧй воспитание бурмӧдӧм кузя. Тайӧ приказ сертиыс школаясын вӧчӧма зэв на этша. Онежьеса НСШ-ын абу на весиг котыртӧма СВБ организация. Кружокъяс абу, лекцияяс да беседаяс антирелигиознӧй темаяс вылӧ оз нуӧдсьыны. А эмӧсь сэні зэв уна случайяс, кор велӧдчысьяс религиознӧй праздникъясӧ оз волывлыны школаӧ, а сы пыдди бать-мамыскӧд ветлӧны гӧститны.

Колӧ решительнӧя помавны школаясын антирелигиознӧй удж донъявтӧмкӧд. История, биология да мукӧд дисциплинаяс пройдитігӧн колӧ используйтны став возможностьяс сы вылӧ, медым формируйтны велӧдчысьяс вежӧрын материалистическӧй мировоззрение, докажитны религиялысь реакционнӧй сущностьсӧ.

Зэв ыджыд удж антирелигиознӧй пропаганда да агитация кузя вермасны вӧчны комсомолец-агитаторъяс, кодъяс долженӧсь кутны топыд йитӧд СВБ организацияяскӧд, не ӧтказывайтчыны тайӧ делӧысь а сьӧлӧмсянь, большевистскӧя вермасьны тайӧ важ шуштӧм олан дырся колясыскӧд.

Республикаса комсомолецъяслӧн кровнӧй мог—тышкасьны религиозникъяслӧн реакционнӧй, вреднӧй уджкӧд. Колӧ бырӧдны сійӧ почвасӧ, кодӧс ӧнӧдз вермӧны на используйтны поповщиналӧн агентъяс. Та могысь колӧ пуктыны став вын, медым ловзьӧдны уджсӧ СВБ первичнӧй организацияяслысь колхозъясын, развернитны паськыд антирелигиознӧй пропаганда.

Колӧ кутны тӧд вылын, мый антирелигознӧй пропаганда да агитация ваяс тӧдчана пӧльза сӧмын сэк, кор сійӧ сулалӧ вылын идейнӧй уровеньын, кор сійӧ абу отвлеченнӧй, а конкретнӧй—йитӧма миян став хозяйственно-политическӧй могъяскӧд, кор сійӧн мобилизуйтчӧ став массаыс, и медводз колхознӧй масса, вылын урожайяс вӧсна научнӧй подувъяс вылын тышкасьӧм вылӧ, вӧрлэдзан, кылӧдчан да мукӧд могъяс срокысь водз олӧмӧ пӧртӧм вылӧ.

Сӧмын систематическӧй идейнӧй пропаганда подув вылын позяс успешнӧя да регыдъя кадӧн бертны вужъяссӧ религиознӧй идеологиялысь, отсавны став уджалысь йӧзлы век кежлӧ помавны религиознӧй предрассудокъяскӧд.

Республикаскӧй контрольно-семеннӧй лабораторияса лаборантка Е. М. Попова определяйтӧ кӧйдыслысь чужанлун.

Фото Ермолинлӧн.

ДЕТСКӦЙ ХУДОЖЕСТВЕННӦЙ ТВОРЧЕСТВОЛӦН СТАВСОЮЗСА ОЛИМПИАДА ВЫЛӦ УЧАСТНИКЪЯСӦС БӦРЪЯН ПОРЯДОК ЙЫЛЫСЬ

1. Детскӧй творчествоЛӧн ставсоюзса олимпиада вылӧ бӧрйыссьӧны ӧтка исполнительяс да коллективъяс, кодъяс петкӧдлісны медбур результатъяс детскӧй художественнӧй творчествоЛӧн кутшӧмкӧ ӧти вид кузя. Бӧрйигӧн внимание вылӧ босьтьӧ сідзжӧ школаын успеваемость да дисциплина.

2. Основнӧй требование, коді предъявляйтсьӧ детскӧй творчествоЛӧн ставсоюзса олимпиадаын участвуйтӧм вылӧ кандидатъяслы,—исполняйтӧмлӧн вылын качество, репертуарлӧн вылын идейнӧй да художественнӧй уровень, коді соответствуйтӧ исполнительяслӧн арлыдлы.

3. Детскӧй художественнӧй творчествоЛӧн ставсоюзса олимпиада вылӧ участникъясӧс бӧрйӧм нуӧдсьӧ ставсоюзса оргкомитетӧн.

4. Тавося май 10 лун кежлӧ областьясса, крайясса, республикаясса оргкомитетъяс представляйтӧны ставсоюзса оргкомитетӧ заявкаяс ставсоюзса олимпиада вылын выступайтӧм вылӧ кандидатъяс вылӧ. Заявкаясын юӧртсьӧ участникъяслӧн лыд, выступлениеяслӧн подробнӧй программа. Заявкаяс дінӧ прилагайтсьӧны сідзжӧ сыланкывъяслӧн, стихотворениеяслӧн текстъяс, нотаяс, костюмъяслӧн эскизъяс да с. в. Ставсоюза оргкомитет видлалӧ представитӧм материалъяс да ассыс решение юӧртӧ соответствующӧй оргкомитетлы.

5. Ставсоюза олимпиада вылӧ участникъяслӧн петӧм лэдзсьӧ сӧмын ставсоюза оргкомитет разрешитӧмӧн.

УДЖАЛЫСЬ ЙӦЗ ДЕПУТАТЪЯСЛӦН СТАВ РАЙОННӦЙ ДА СИКТСА СӦВЕТЪЯС ДІНӦ

Социализм миян страныын победитіс окончательнӧ да бесповоротнӧ. Вежсис став олӧмыс сӧветскӧй сиктлӧн. Ёнмисны колхозъяс. Быдмисны видзму овмӧслӧн сё сюрсъясӧн замечательнӧй мастеръяс. Унаӧн на пӧвсысь наградитӧма правительствоӧн социалистическӧй уджын прекраснӧй образецъясысь. Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка паськыда петкӧдліс став страналы, став мирлы миянлысь бырлытӧм позянлунъяс, миянлысь медбур йӧзӧс—социалистическӧй видзму овмӧсса передовикъясӧс.

Колхознӧй строй лӧсьӧдіс подув сиктын подлиннӧй культурнӧй революциялы. Ӧні миян водзын сулалӧ мог отсавны колхозникъяслӧн став массалы сувтны передовикъяскӧд ӧти радъясӧ. Кыдз некор, колӧ ӧні культурно-воспитательнӧй удж.

Сӧветъяслӧн тайӧс вӧчны эмӧсь зэв озыр позянлунъяс. Миян крепыд экономическӧй база, сё сюрсъясӧн культурно-просветительнӧй учреждениеяс—школаяс, лыддьысян керкаяс, клубъяс, библиотекаяс, культура керкаяс. Эм прекраснӧй, аслас рӧданалы преданнӧй сӧветскӧй интеллигенция, коді энтузиазмӧн участвуйтӧ сиктса общественнӧй да культурнӧй олӧмын.

Миян страна ӧдйӧ мунӧ водзӧ. Культурнӧй удж не должен кольччыны страналӧн хозяйственно-политическӧя быдмӧмысь. Оз позь сы вӧсна миритчыны сыкӧд, мый уна сиктса Сӧветъясын нӧшта эз помавны важыслӧн позорнӧй наследиекӧд—неграмотностькӧд.

Оз позь миритчыны сыкӧд, медым уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧвет равнодушнӧя относитчис лыддьысян керкалӧн, клублӧн, культура керкалӧн, библиотекалӧн лёк удж дінӧ, эз петкӧдлы на йылысь тӧждысьӧм.

Колӧ вӧчны ставсӧ сиктын политико-просветительнӧй органъяс—лыддьысян керкаяс, колхознӧй клубъяс, культура керкаяс, ёнмӧдӧм могысь. Найӧ долженӧсь имеитны сӧстӧм, уютнӧй помещениеяс, бур оборудование, медым колхозникъяс удовольствиеӧн культурнӧй обстановкаын вермисны коллявны сэні ассьыныс досуг, занимайтчыны самообразованиеӧн, кывзыны радио, участвуйтны асланыс колхознӧй хорын, оркестрын, спектакльын.

Колӧ тӧждысьны сы йылысь, медым быд колхозник вермис получитны справочнӧй столын аслас лыддьысян керкаын разъяснениеяс, сійӧс волнуйтысь различнӧй вопросъяс вылӧ ӧтветъяс, медым тані уджалісны агротехническӧй да мукӧд кружокъяс, вӧчавсисны лекцияяс, беседаяс учительлӧн, врачлӧн, агрономлӧн, медым тані позьӧ лыддьыны бур книга, журнал, газета.

Массаяслӧн культурнӧя быдмӧм вылӧ ыджыд тӧдчанлун имеитӧ печать—книга, газета. Сӧветъяс долженӧсь шедӧдны сійӧс, медым быд лыддьысян керка, колхознӧй клуб, культура керка имеитісны бур библиотечка, вӧліны обеспеченӧсь газетъясӧн да журналъясӧн, медым лыддьысян керкаын вӧчавсисны литературнӧя вечеръяс, гора лыддьӧмъяс.

Сиктын бур лыддьысян керка, библиотека, клуб—сійӧ быд сӧветлӧн честя делӧ. Сиктлысь тайӧ культурнӧй учрежденияссӧ должен лоны кытшалӧма депутатъяслӧн быдлунъя вниманиеӧн, налы должен лоны сетӧма всемернӧй поддержка да отсӧг сиктса интеллигенциясянь.

Ме уверен, мый миян уджалысь йӧз депутатъяслӧн выль районнӧй да сиктса Сӧветъяс, ас костаныс ордйысьӧмӧн, кутасны дженьыд срокӧн вӧчны лыддьысян керкаяс, клубъяс, культура керкаяс сиктса подлиннӧй культурнӧй очагъясӧн, отсаласны бырӧдны неграмотность матыса кадын, тайӧн избирательяс водзын ассьыныс священнӧй обязанностьяссӧ олӧмӧ пӧртӧмӧн.

М. И. КАЛИНИН.

1940 во. Апрель 13 лун.

СССР-са ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТӦ ДЕПУТАТЪЯСӦС КАРЕЛО-ФИНСКӦЙ ССР-сянь БӦРЙӦМ

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум назначитіс СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатъясӧс Карело-Финскӧй ССР-сянь бӧрйӧм 1940 вося июнь 16 лун вылӧ. Избирательнӧй кампания заводитӧм йӧзӧдӧма 1940 вося апрель 16 лунсянь.

Карело-Финскӧй ССР-сянь Национальностьяс Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя образуйтӧма 25 избирательнӧй округ, Союзса Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс кузя ӧти округ.

ХРОНИКА

ССР Союзса СНК назначитіс **Г. Г. Федотов** ёртӧс Средней машиностроение кузя Народнӧй Комиссарӧс вежысьӧн.

ССР Союзса СНК вынсьӧдіс **В. В. Кузнецов** ёртӧс ССР Союзса СНК бердса Государственнӧй Плановӧй Комиссияса председательӧс вежысьӧн.

(ТАСС).

КОЛХОЗЪЯСӦН, КОЛХОЗНИКЪЯСӦН, ЕДИНОЛИЧНӦЙ ОВМӦСЪЯСӦН ГОСУДАРСТВОЛЫ КАРТОФЕЛЬ КУЗЯ ОБЯЗАТЕЛЬНӦЙ ПОСТАВКА ЙЫЛЫСЬ

ССР СОЮЗСА НАРОДНӦЙ КОМИССАРЪЯС СӦВЕТЛӦН ДА ВКП(б) ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КОМИТЕТЛӦН ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Картофельлысь кӧдзяис водзӧ развивайтан да урожайность кыпӧдан цельяс-ын, а сідзжӧ каръяс да перерабатывайтысь предприятиеяс обеспечитан цельясын ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет да ВКП(б) Центральнӧй Комитет п о с т а н о в л я й т ӧ н ы:

I. Отменитны колхозъясӧн государственной картофель кузя обязательнӧй поставка картофель кӧдза план серти исчисляйтан существуйтысь порядок.

2. Установитны, мый, 1940 вося урожайсянь заводитӧмӧн, колхозъяс привлекайтсьӧны государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаӧ быд гектар муысь, кодӧс закрепитӧма колхозъяс сайын, кодӧс исчислитӧма „Колхозъясӧн да единоличнӧй овмӧсъясӧн государственной нянь да рис кузя обязательнӧй поставкаяс йылысь“ СССР-са СНК лӧн да ВКП(б) ЦК-лӧн 1940 во апрель 11 лунся постановление мӧд пунктӧд лӧсялӧмын.

3. Обяжитны союзнӧй да автономнӧй республикаясса Народнӧй Комиссаръяслысь Сӧветъясӧс, краевӧй да областнӧй исполнительнӧй комитетъясӧс, ВКП(б) обкомъясӧс, крайкомъясӧс да союзнӧй республикаясса компартияслысь ЦК-ясӧс, область, край, республика кузя государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаяслӧн установитӧм нормаяскӧд лӧсялӧмын, — установитны государственной картофель кузя обязательнӧй поставкалысь порайонной годовӧй нормаяс да, найӧс СССР СНК бердса Экономсӧветӧн вынсьӧдӧм бӧрын, йӧзӧдны 1940 вося май 20 лун кежлӧ лунвыв районъяс кузя да 1940 вося июнь I лун кежлӧ мукӧд районъяс кузя.

Государственной обязательнӧй поставка кузя картофель сдайтӧмлысь порайонной нормаяс установитігӧн предусмотритны:

а) государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаяслысь нормаяс кыпӧдӧм колхозъяслы, кодъяс оз обслуживайтсьыны МТС-ясӧн, 15 прочент вылӧ нормаяс серти, кодъясӧс установитӧма сійӧ районса колхозъяслы, кодъяс обслуживайтсьӧны МТС-ясӧн картофель кузя;

б) картофель сдайтан нормаяс кыпӧдӧм районъяс кузя, кодъяс матынӧсь каръяс, промышленнӧй центръяс, картофель перерабатывайтысь предприятиеяслӧн пристанционнӧй, пристанскӧй да призаводскӧй зонаяс дорын;

в) государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаысь тырвыйӧ либӧ частичнӧ глубиннӧй районъяс мездӧм, кытысь потребляйтан местаӧ картофель вайӧм сьӧкыд;

г) нянь да рис кузя обязательнӧй поставкаяслысь порайоннӧй нормаяс исчислитігӧн—тайӧ нормаяссӧ соответственнӧ кыпӧдӧм, либӧ чинтӧм районъяслы, кодъяс получитісны государственной обязательнӧй поставка кузя картофель сдайтан чинтӧм либӧ кыпӧдӧм нормаяс.

Государственной картофель кузя обязательнӧй поставкалысь ССС Р СНК бердса Экономической Сӧветӧн вынсьӧдӧм порайонной годовӧй нормаяс применяйтны, кыдзи правилӧ, районса став колхозъяслы, колхознӧй дворъяслы да единоличнӧй овмӧсъяслы. Торъя колхозъяслы, кыдзи исключение, областьясын, крайясын да республикаясын (кодъяс оз имеитны областнӧй деление) СССР-са Заготовкаяс кузя Наркоматлӧн Уполномоченнӧйясӧн вынсьӧдӧмӧн лэдзны отклонениеяс 30 прочентӧдз государственной картофель кузя обязательнӧй поставкалысь порайоннӧй годовӧй норма содтӧмлань либӧ чинтӧмлань, но, сідз, медым картофель кузя обязательнӧй поставкалӧн нормаяс ставнас район кузя вӧліны тырвыйӧ соответствиеын нормакӧд, кодӧс вынсьӧдӧма сійӧ районыслы.

4. Установитны, мый колхозъясын картофель фактически кӧдзӧмысь зависиттӧг, колхозъясӧн государственной картофель кузя обязательнӧй поставкалӧн размеръяс, кодъясӧс исчислитӧма му серти тайӧ Постановлениеыслӧн мӧд пунктӧд лӧсялӧмын,—кольӧны вежсьытӧг.

5. Установитны, 1940 вося урожайсянь заводитӧмӧн, колхознӧй дворъясӧн да единоличнӧй овмӧсъясӧн картофель кӧдза планлӧн ӧти гектарысь государственной картофель сдайтӧм кузя областьлы, крайлы да республикалы шӧркодь нормаяс центнеръясын:*

	Колхознӧй дворъяс	Единоличнӧй овмӧсъяс
Коми АССР	11	14

Рабочӧйяс, служащӧйяс да кооперируйтӧм кустарьяс, кодъяс имеитӧны картофель кӧдзяис, привлекайтсьӧны государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаӧ фактической кӧдза площадьысь нормаяс серти, кодъясӧс установитӧма сійӧ районса колхознӧй дворъяслы.

6. Установитны государственной картофель кузя обязательнӧй поставка кузя годовӧй обязательствояс олӧмӧ пӧртан срокъяс вося план дінӧ прочентъясын Архангельскӧй, Вологодскӧй, Иркутскӧй, Кировскӧй, Молотовскӧй, Мурманскӧй, Новосибирскӧй, Омскӧй, Свердловскӧй, Челябинскӧй да Читинскӧй областьяслы; Алтайскӧй, Красноярскӧй Приморскӧй да Хабаровскӧй крайяслы; Бурято-Монгольскӧй, Якутскӧй да Коми АССР-яслы; Карело-Финскӧй ССР-лы: сентябрын—40, октябрын—60, а став мукӧд областьяслы, крайяслы да республикаяслы установитны татшӧм календарнӧй срокъяс: августын—5, сентябрын—40, октябрын—55.

7. Установитны, мый государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаӧ оз привлекайтсьыны:

а) преклоннӧй арлыд вӧсна нетрудоспособнӧйяслӧн овмӧсъяс (мужчинаяс, кодъяслы тырӧма 60 арӧс да нывбабаяс, кодъяслы тырӧма 55 а рӧс), кодъяс оз имеитны семьялысь мукӧд трудоспособнӧй шленъясӧс, кодъяс занятӧсь даннӧй овмӧсын, а сідзжӧ овмӧсъяс престарелӧй мужчинаяслӧн да нывбабаъяслӧн кодъяслӧн пияныс находитчӧны действительнӧй военнӧй служба вылын, а семьяясын колис гӧтыр 7 арӧсӧдз челядькӧд,

б) красноармеецъяслӧн овмӧсъяс, семьяса глава кӧ находитчӧ действительнӧй военнӧй служба вылын, а семьяын колис сылӧн гӧтыр 7 арӧсӧдз челядькӧд,

в) Овмӧсъяс войнаса да уджвывса инвалидъяслӧн, кодъясӧс социальнӧй обеспечение либӧ социальнӧй страхование органъясӧн отнеситӧма инвалидностьлӧн I да II группаясӧ.

8. Сохранитны картофель кузя обязательнӧй поставкаясысь колхозъясӧс, колхознӧй дворъясӧс да единоличнӧй овмӧсъясӧс мездан существуйтысь поряд ок, кодъяс кӧдзисны пыш усадебнӧй да поименнӧй угодьеяс вылын, да выполнитісны ассьыныс обязательствояс, контрактационнӧй договоръяс серти, государственной пенька сдайтӧм кузя сымында гектар вылӧ, кодӧс вӧлі займитӧма пыш кӧдза улын.

Колхознӧй дворъяс жӧ, кодъяс кӧдзӧны асланыс приусадебнӧй мулысь нёльӧд юкӧнсьыс не этшаджык пышӧн, мездыссьӧны дзикӧдз государственной картофель кузя обязательнӧй поставкаысь приусадебнӧй участоклӧн мукӧд $^{3}/_{4}$ юкӧнсьыс.

9. Тайӧ постановлениеӧн государственной картофель сдайтӧм кузя установитӧм обязательствояс выполнитӧм являйтчӧ быд колхозлӧн да единоличнӧй овмӧслӧн первоочереднӧй обязанностьӧн да должен лоны мынгӧма первой сборысь, обязательствояс намереннӧя олӧмӧ пӧрттӧм кутас карайтчыны законӧн.

10. Властьлӧн местнӧй органъяслы да заготовительнӧй органъяслы безусловнӧ воспрещайтчӧ налагайтны колхозъяс да единоличнӧй овмӧсъяс вылӧ картофель сдайтӧм кузя обязательствояс, кодъяс вевтыртӧны погектарнӧй нормаяс. Государственной картофель сдайтӧм кузя обязательствояс выполнитӧм бӧрын став лишалан картофель кольӧ колхозъяс, колхозникъяс да единоличникъяс полнӧй распоряжениеын.

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председатель В. МОЛОТОВ.

ВКП(б) Центральнӧй Комитетса Секретарь И. СТАЛИН.

1940 во, апрель 16 лун.

* Таблицаӧ ставнас ог сетӧ, сетам сӧмын Коми АССР кузя нормаяс.

ЧУКӦРТАМ ПОИМ

Миян отряд отсасьӧ „Партизан“ колхозлы тувсовъя гӧра-кӧдза кежлӧ лӧсьӧдчӧмын. Неважӧн 2-ӧд звено чукӧртіс 42 ведра пӧим. Регыд кутасны чукӧртны пӧим и 1-ой звеноса пионеръяс. Заводитім лэдзны колхозӧ стенгазет.

Миян отрядса пионеръяс апрель тӧлысьын нин пӧшти ставныс сдайтісны нормаяс ГСО значок вылӧ. Ӧні гӧтӧвитчам проверочнӧй испытаниеяс кежлӧ.

М. Киселева,
отряднӧй сӧветса председатель.

Выльгорт,
средней школа.
7 „а“ класс.

УДЖАЛӦНЫ КРУЖОКЪЯС

Аныб НСШ-ын регулярнӧя овлӧны занятиеяс оборонной кружокъясын. ПВХО кружокӧн веськӧдлӧ учитель М. А. Казаринов ёрт, ГСО кружокӧн—фельдшер М. Д. Лютоева ёрт.

Школаын уджалӧ сідзжӧ рукодельнӧй кружок, кодӧн веськӧдлӧ учительница А. И. Порошкина ёрт.

Челядь занимайтчӧны и конструкторствоӧн. Художникъяс рисуйтчӧны, ӧткымынъяс вӧчалӧны аслас рисунокъясысь весиг альбомъяс.

Д. А. Пименов.

Шойнаты р-н.

БУРА ЛӦСЬӦДЧАМ ИСПЫТАНИЕЯС КЕЖЛӦ

Чухлӧм НСШ-са уна велӧдчысь бура лӧсьӧдчӧны тувсовъя проверочнӧй испытаниеяс кежлӧ. Со Боря Сельков быд лун кугшӧм кӧ предмет кузя повторяйтӧ велӧдчан воын пройдитӧм материал. Бура гӧтӧвитчӧны и мукӧдъяс, кыдзи Ваня Сажин (6-ӧд класс), Степа Сельков (7-ӧд класс).

Ал-др Сажин,
6-ӧд класс.

Сыктыв р-н.

Зерновӧй, бобовӧй, крупянӧй, рис да масличнӧй культураяс переработайтӧмысь гарнцевӧй сбор отменитӧм йылысь

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветлӧн да ВКП(б) Центральнӧй Комитетлӧн постановление

Колхозъяслӧн да местнӧй Сӧветъяслӧн мельничаяслысь удж бурмӧдан, колхозъяслы да колхозникъяслы кокньӧдан да нянь изӧмын да масличнӧй культураяс продовольственнӧй да фуражнӧй нуждаяс вылӧ переработайтӧмын налысь заинтересованность содтан цельясын, ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет да ВКП(б) Центральнӧй Комитет п о с т а н о в л я й т ӧ н ы:

1. Отменитны 1940 вося июль 1 лунсянь натураӧн гарнцевӧй сбор босьтӧм, коді воӧ государство доходӧ, став государственнӧй, колхознӧй да кооперативнӧй мельничаясын, крупорушкаясын да маслобойкаясын зерновӧй, бобовӧй, крупянӧй, рис да масличнӧй культураяс переработайтӧмысь да установитны индӧм культураяссӧ переработайтӧмысь денежнӧй плата.

2. Тшӧктыны союзнӧй да автономнӧй республикаясса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧветъяслы, краевӧй да областнӧй исполнительнӧй комитетъяслы, колхозъясӧн нянь кузя государственнӧй порайоннӧй нормаяс установитігӧн, артыштны колан-лун вуджӧдны колхозникъяссянь колхозъяс вылӧ сымында нянь да подсолнух, кодӧс получайтіс государство гарнцевӧй сбор кузя колхозникъяссянь.

3. Нянь, бобовӧй, крупянӧй, рис да масличнӧй культураяс колхозъяслы принадлежитысь мельничаясын, крупорушкаясын да маслобойкаясын переработайтӧмысь денежнӧй плата устанавливайтсьӧ колхозъяслӧн правлениеясӧн, а местнӧй Сӧветъяслы принадлежитысь мельничаясын, крупорушкаясын да маслобойкаясын—уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧн сійӧ пределъясын, кодъясӧс предусмотритӧма союзнӧй республикаясса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветъяслӧн постановлениеясӧн.

4. Тшӧктыны колхозъяслы лӧсьӧдны ассьыныс мельничаяс, торйӧн нин водянӧйясӧс да ветрянӧйясӧс, ремонтируйтны да вайӧдны тырвыйӧ порядокӧ существуйтысь мельничаяс, а местнӧй сӧветскӧй да партийнӧй органъяслы—сетны колхозъяслы колана содействие тайӧ делӧас.

5. Обяжитны государственнӧй, кооперативнӧй организацияясӧс да колхозъясӧс, кодъяс имеитӧны мельничаяс, крупорушкаяс да маслобойкаяс, сдайтны Заготзернолӧн заготовительнӧй пунктъяслы 1940 вося июль 1 лунӧдз став поступитӧм гарнцевӧй зерно да подсолнуха 1940 вося июль 10 лунысь не сёрӧнджык, сійӧс сэтшӧм условиеяс вылын мынтӧмӧн, кодъяс существуйтлісны тайӧ постановлениесӧ лэдзтӧдз.

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председатель В. МОЛОТОВ.

ВКП(б) Центральнӧй Комитетса Секретарь И. СТАЛИН.

1940 вося апрель 15 лун.

Кыдзи цветъяс чудесной садлӧн...

ДЕТСКӦЙ ТВОРЧЕСТВОЛӦН СТАВСОЮЗСА ОЛИМПИАДА ВОДЗВЫЛЫН

Кыдзи цветъяс чудесной садлӧн дзордзалӧны талантъяс миян шуда сӧветскӧй странаын. Мыйта замечательной талант эм миян челядь пӧвсын. Юнӧй музыкантъяс, сьылысьяс, йӧктысьяс, художникъяс, изобретательяс петкӧдласны ассьыныс способностьяс, талантъяс детскӧй творчестволӧн смотръяс вылын, а кодъяслӧн лоӧ медбур результатъяс мунасны ставсоюзса олимпиада вылӧ. Ӧні мунӧ смортъяс да олимпиада кежлӧ лӧсьӧдчӧм.

Талун ми сетам письмӧяс Нювчим средней школаса велӧдчысьяслысь. Найӧ висьталӧны, мый кӧсйӧны петкӧдлыны смотр вылын.

Нина Валаховская исполняйтӧ грузинскӧй танец.

Ми йӧктам

Олимпиада кежлӧ гӧтӧвитчыны ми решитім тшӧтш. И заводитчис. Коді танец, коді стихотворение—унаӧн кутісны гӧтӧвитчыны олимпиада кежлӧ. Со ми— Тамара Семячкова, Генрих Василевкин, Марта Выборова, Шура Заболуев, Лиля Анисимова да ме гӧтӧвитам „петрушкалысь танец". Ме Марта Выборовакӧд кыкӧн йӧктам русскӧй пляска, а Тамара Семячкова, Дия Творожникова да ме сьылам выль сьыланкывъяс. Ме ещӧ ӧтнам продекламируйта стихотворение „Счастливое детство", вышивайта мича узор.

Олимпиада кежлӧ лӧсьӧдчӧм ньӧти оз мешайт велӧдчыны. Ме со и олимпиада кежлӧ гӧтӧвитча, и удита мамалы отсасьыштны гортын, и велӧдча отличнӧя. 1-ӧй классянь нин тадзи велӧдча. 1-ӧй класс помалігӧн мем сетісны похвальнӧй грамота.

ИНА ТРАЕВА,
2-ӧд класс.

МЕ ТШӦТШ

Кӧть ме и ичӧтик на, но олимпиада кежлӧ гӧтӧвитча жӧ. Став школьникъяс вермасны гӧтӧвитчыны. Да и колӧ.

Ме смотр вылын кӧсъя йӧктыны „Лезгинка". Вышивайта мича цветок.

МАРТА ВОРОБЬЕВА,
2-ӧд класс.

Баянист Адольф Анисимов ворсӧ баян вылын. Адольф велӧдчӧ 10 классын.

ИСПОЛНИТА ПРОИЗВЕДЕНИЕ МОЦАРТЛЫСЬ

Ме зэв радейта музыка. Велӧдчи ворсны баян вылын. Исполняйта уна торнин. А олимпиада кежлӧ гӧтӧвитча исполнитны „Саратовские переборы", Моцартлысь „Турецкий марш" да кымынкӧ народнӧй сьыланкыв.

Тайӧ торъяссӧ ме тщательнӧя изучайта.

Олимпиада кежлӧ ме гӧтӧвита миян школаса велӧдчысьяслысь шумовӧй оркестр.

Адольф АНИСИМОВ,
10-ӧд класс.

МЫИ МЕ КУТА ДЕКЛАМИРУЙТНЫ

Радлунӧн ме гӧтӧвитча олимпиада кежлӧ. Школьнӧй смотрӧдз коли зэв нин этша кад. И сы вӧсна ме кута декламируйтны сӧмын ӧти кывбур—В. Маяковскийлысь „О советском паспорте". Тайӧ кывбурсӧ ме велӧді нин.

Олимпиада кежлӧ гӧтӧвитчӧмкӧд ме ог вунӧд и велӧдчӧм йылысь. Велӧдча сӧмын „отлично" вылӧ.

Вова ЧУМАКОВ.
2 класс.

МЕНАМ РИСУНОК

Кыдзи и став челядь, ме кӧсъя участвуйтны школьнӧй смотр вылын. Ме зэв радейта рисуйтчыны. Вот и заводіті рисуйтны картина „Хасан ты дорын бой". Ме ордйыся мукӧд велӧдчысьяскӧд, коді миян пӧвсысь медбура гӧтӧвитчас олимпиада кежлӧ.

Карл ПАТУТИН,
3-ӧд класс.

ЛӦСЬӦДЧА ЖӦ

Ми нетерпениеӧн вичысям школьнӧй смотр. Гажа праздникӧн лоас мияны сійӧ! Ставлы окота участвуйтны смотрын. Ме гӧтӧвитча жӧ. Смотр вылын сьыла сьыланкыв „Казачка" да декламируйта Рӧдина йылысь стихотворение.

Юрий ВАСИЛЬЕВ,
4-ӧд класс.

МИ СЬЫЛАМ

Ми смотр вылын сьылам татшӧм сьылан-кывъяс: „На Тянь-Шане" да „Щорс йылысь сьыланкыв". Ми велӧдчам бура.

А. Гаврилова,
Г. Соколова.
4-ӧд класс.

„Г. СЕДОВ" ЛЕДОКОЛЛӦН МАКЕТ

Ме пыр зэв ыджыд интересӧн следіті „Г. Седов" ледоколлӧн героическӧй дрейф бӧрся. Став сӧветскӧй народкӧд ӧтув ме радуйтчи кор герой-седовецъяс воисны асланыс рӧднӧй му вылӧ.

— Чолӧм, донаяс!—окота вӧлі городны седовецъяслы...

И гӧгӧрвоана кутшӧм интересӧн ме босьтчи вӧчны „Г. Седов" ледоколлысь макет. Дыр кодь лоис сы вылын уджавны. Ледоколсӧ ме вӧчи фанераысь, а йисӧ—ватаысь. Макет регыд лоас гӧтов. Колис сӧмын краситны, ватасӧ киськавны блескӧн, медым сійӧ настоящӧй йикодь кажитчис, да ещӧ мый сюрӧ колис вӧчны. „Г. Седовлысь" макет ме выставита детскӧй творчестволӧн школьнӧй смотр вылын.

Миша Сивергин „Г. Седов" макет дорын, кодӧс сійӧ вӧчӧ смотр кежлӧ.

МИША СИВЕРГИН.
6-ӧд класс.

Струнной инструментъяс вылын

Толя Савин, Флоя Анисимова да ме смотр вылын ворсам струнной инструментъяс вылын. Толя да ме кутам ворсны балалайка вылын, а Флоя гитара вылын. Ми ворсам „Коробочка", „Кабардинка", „Полянка" да мукӧд торъяс. Ӧні ми старательнӧя репетируйтчам, медым смотр вылын ворсӧм артмис бура.

Ми Толякӧд велӧдчам 3-ӧд классын, а Флоя 6-ӧд классын.

Эдуард ГРИШИН.

ВЫШИВАЙТА

Олимпиада кежлӧ ме гӧтӧвитча жӧ. Вышивайта керка. Ме старайтча, медым менам удж лоис мича.

Гӧтӧвитча выступитны и сьылӧмӧн. Сьыла „Винтовка".

Велӧдча ме сӧмын „отлично" да „хорошо" вылӧ. А 4-ӧд классӧ постарайтча вуджны сӧмын отличнӧй отметкаясӧн.

Тамара СЕМЯЧКОВА,
3-ӧд класс.

ДЕКЛАМИРУЙТАМ

Смотр вылын ми кутам декламируйтны. Ме лыддя стихотворение „Наша Волга", Веня Мартынов—„Где ни глянут", Боря Попов—лыддяс стих „По твоим заветам все исполнилось" да сьылас нӧшта сьыланкыв „Трактористы".

Миша ОВЕРИН,
4-ӧд класс.

Колесова Алефтина и Воробьева Вера исполняйтӧны тенец „Цыганочка".

Лӧсьӧдчӧны и октябрята

Первой классын важысянь нин уджалӧ затейникъяслӧн кружок. Быд школьнӧй вечер кежлӧ затейникъяс гӧтӧвитӧны выступлениеяс: танецъяс, ӧтка да коллективнӧй декламацияяс, инсценировкаяс, сьылӧмъяс. Кор кывлісны мый лоӧ детскӧй творчестволӧн смотръяс да олимпиада, шуисны йӧзсьыс не кольччыны, лӧсьӧдчыны тшӧтш. Налы кутім отсавны учительницаныс, да ме, кыдзи налӧн вожатӧй.

Гӧтӧвитам танецъяс, физкультурнӧй выступлениеяс, частушкаяс, выль сьыланкывъяс сьылӧм, рисунокъяс.

Ставлы окота кыдз позьӧ бурджыка выполнитны ассьыныс номеръяс. Ставныс ыджыд нетерпениеӧн виччысьӧны смотр, коді миян школаын заводитчас май 1-ӧй лунӧ.

Торйӧн бура да старайтчӧмӧн гӧтӧвитчӧны Лиля Анисимова, Лиля Попова, Эмма Воробьева, Фрида Савельева, Лида Гельдерман, Ликия Старцева, Лиля Попова.

НИНА ВАЛАХОВСКАЯ.

Мӧд класса затейникъяс исполняйтӧны „танец петрушек".

Тайӧ листбокын снимокъяс Г. Ермолинлӧн.

Вӧр кылӧдӧм - заводитчис

Койгортса механизированнӧй вӧрпунктын заводитчис вӧр кылӧдӧм Кӧм ю кузя. Юын ва содӧ. Ӧні мунӧ усиленнӧя вӧр катайтӧм. Кӧм устьеӧ сувтӧдӧма ширма.

Заводитчис вӧр катайтӧм и Буб да Чуим юяс вылын (Сыктыв район).

МАЙ 1 ЛУН ВОДЗВЫЛЫН

Гам НСШ-са велӧдчысьяс ыджыд радлунӧн встречайтӧны великӧй пролетарскӧй праздник—Май 1 лун. Комсомолецъяс, пионеръяс да став велӧдчысьяс тышкасьӧны успеваемость кыпӧдӧм вӧсна. Быд велӧдчысь босьтіс конкретнӧй кӧсйысьӧм. Со, миян 7 „б“ класса велӧдчысьяс ставӧн кӧсйысисны сдайтны ПВХО значок вылӧ нормаяс.

Миян школаын обороннӧй кружокъяс уджалӧны бура. Сӧмын бӧръя кадӧ ПВХО кружокын лоі гӧтӧвитӧма 10 значкистӧс, ГСО кружокын—11 значкистӧс. Бура уджалӧны и физкультурнӧй коллективлӧн спортивнӧй секцияяс. Сідз, например, лыжнӧй секцияӧ вӧлі охватитӧма став велӧдчысьясӧс да на пӧвсысь джынсьыс унджыкыс сдайтісны ГТО да БГТО значокъяс вылӧ нормаяс тӧвся видъяс кузя.

Л. РАЗМАНОВ.

РЕАЛИЗУЙТІМ 1957 ШАЙТ ДОН

Сыктывкарса политпросвет школаын апрель 15 лунӧ ыджыд воодушевлениеӧн муніс осоавиахимлысь 14-ӧд лотерейнӧй билетъяс реализуйтӧм. Торйӧн активнӧя билетъяс реализуйтӧмын участвуйтісны комсомолецъяс. Комсомолец Михаил Лятиев реализуйтіс 365 шайт дон, М. Пархачев—383 шайт, А. Размыслова 290 шайт да с. в.

Артеев да Поздеев ёртъяс ньӧбисны билетъяс 50 шайтӧн. Велӧдчысь комсомолка В. Сажина, А. Сажина, Еримова, Зиновьева, Борисова, Пунегова да унаӧн мукӧд ёртъяс ньӧбисны 20 шайтӧн морт вылӧ.

КОСТИН

В. И. ЛЕНИНЛӦН БИОГРАФИЯ

Владимир Ильич Ленин чужан лунсянь 70 во тырит кежлӧ политическӧй литературалӧн государственнӧй издательство лэдзис печатьысь Ем. Ярославскийлысь книга „В. И. Ленинлӧн биография“. Популярнӧй формаын сійӧ висьталӧ Владимир Ильич Ленинлӧн олӧм йылысь, сылӧн революционнӧй деятельность да Ленинлӧн да Сталинлӧн великӧй идейнӧй содружество йылысь.

Воддза изданиекӧд сравнивайтӧмӧн, книгасӧ выльысь переработайтӧма „ВКП(б) историялӧн краткӧй курскӧд“ лӧсялӧмын. Сэтчӧ пыртӧма кык выль глава: „Сталин—сійӧ Ленин талун“ да „Ленин да Сталин“.

(ТАСС).

АНГЛИИСКӦЙ ВОЙСКА НОРВЕГИЯЫН ЧЕЧЧӦДӦМ

ЛОНДОН, 15. (ТАСС). Кыдзи юӧртӧ Рейтер агентство, талун Лондонын йӧзӧдӧма военнӧй да морскӧй министерствояслысь специальнӧй коммюнике сы йылысь, мый английскӧй войска чеччисны Норвегияса уна пунктъясын.

Германскӧй информационнӧй бюролӧн опровержение

БЕРЛИН, 16. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро Ослосянь передайтӧ, мый норвежскӧй побережьелӧн торъя пунктъясын английскӧй десант чеччӧдӧм йылысь англичанаӧн юӧръяс паськӧдӧмкӧд йитӧдын тані юӧртӧны, мый ниӧти пунктын, кодӧс босьтӧма германскӧй войскаӧн, абу ни ӧти английскӧй салдат. Бюро юӧртӧмын индыссьӧ, мый Осло районын германскӧй войскалӧн планомернӧя водзӧ муным результатын тайӧ район тырвыйӧ весалӧма норвежскӧй войскаысь.

ГОЛЛАНДИЯСА ПРОВИНЦИЯЯСЫН ОСАДНӦЙ ПОЛОЖЕНИЕ ОБЪЯВИТӦМ

БЕРЛИН, 15. (ТАСС). Голландскӧй „Стаатсблат“ газета юӧртӧм вылӧ ыстыськӧмӧн, германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧ Амстердамсянь, мый правительстволӧн апрель 13 лунся решениеӧн осаднӧй положение объявитӧма Голландияса татшӧм провинцияясын: Гронингенын, Дрентеын, Хельдернын, Южнӧй Голландияын, Севернӧй Голландияын, Лимбургын, Севернӧй Грабантын да Зеландияын.

Германскӧй армияса верховнӧй командованиелӧн сводка

БЕРЛИН, 16. (ТАСС). Германскӧй армияса верховнӧй командование юӧртӧ: „апрель 15 лунӧ германскӧй войскаӧн займитӧм пунктъясысь ни ӧтиын эз зільны чеччӧдны десант. Апрель 15 лунся лунын англичана зілісны нуӧдны воздушнӧй налёт Нарвик вылӧ, но сійӧ налы эз удайтчы. Нарвик дінын заметитӧма гырысь английскӧй военно-морскӧй вынъяслысь муным. Германскӧй военно-морскӧй вынъяс водзӧ укрепляйтісны портъяс Тронгеймын, Бергенын да Ставангерын. Найӧ усилитісны побережье охраняйтӧм. Германскӧй авиация вӧчаліс разведывательнӧй полётъяс Войвыв море да Норвегиялӧн войвыв побережье весьтті Нарвикӧдз. Гельголандсянь асыв войвылын воздушнӧй бойын ускӧдӧма английскӧй самолёт, коді зільліс лэбзьыны германскӧй бухта весьтті да шыбытіс бомбаяс, кодъяс эз веськавны цельӧ. Мӧд английскӧй самолёт ускӧдӧма Скагеррак проливын. Ӧти германскӧй самолёт эз во бӧр аслас база вылӧ. Апрель 15 лунӧ английскӧй крейсер вылӧ, коді находитчӧ Норвежскӧй побережье дінын, ускӧдчылісны германскӧй боевӧй самолётъяс. Крейсер получитіс серьёзнӧй повреждениеяс да регыд вӧйис. Сыысь кындзи вӧлі бырӧдӧма лэбалысь пыж“.

АНГЛИЙСКӦЙ ВОИСКАӦН ФАРЕРСКӦЙ ДІЯС ОККУПИРУЙТӦМ

ЛОНДОН, 16. (ТАСС). Кыдз юӧртӧ Рейтер агентство, талун общинаяс палатаын иностраннӧй делӧяс кузя министрӧс вежысь Батлер заявитіс, мый английскӧй войска чеччисны Фарерскӧй діяс вылӧ. Батлер кывъяс серти, тайӧ діясса губернатор сетіс сӧгласие оккупация вылӧ.

НОРВЕЖСКӦЙ ВОЙСКАЛӦН ШВЕЦИЯӦ ВУДЖӦМ

ЛОНДОН, 15. (ТАСС). Рейтер агентство передайтӧ, мый Стокгольмын йӧзӧдӧм официальнӧй юӧртӧм серти, тӧрыт 3.000 гӧгӧр норвежскӧй салдат вуджисны шведскӧй граница Корнсье да Орьенге районын. Норвежскӧй войскаӧс вӧлі разоружитӧма да интернируйтӧма. Таысь кындзи Швецияӧ вуджис сідзжӧ уна норвежскӧй гражданскӧй население.

РУБЕЖ САЙЫН

Кыдзи юӧртӧ Юнайтед пресс агентство Буэнос-Айрессянь (Аргентина), наводнение вӧсна, коді лоис Ла Плата ойдӧмӧн (Парана да Уругвай юяслӧн устье) керкатӧг колисны 100 сюрс морт. Дугӧдӧма уджъяс уна фабрикаын. Карын жугӧдӧма трамвайнӧй движение. Имеитчӧны жертваяс.

КИНО

„Истребители“

Уна замечательнӧй произведение сӧветскӧй литератураын, искусствоын сиӧма миян прекраснӧй томйӧзлы. Выль чертаяс, кодӧс некор оз вермы сетны капиталистическӧй система,—дружба, товарищескӧй отсӧг, рӧдина дінӧ помтӧм преданность,—со мый характеризуйтӧ сӧветскӧй том мортӧс. Кытчӧ кӧть сійӧ эз веськав, кутшӧм сьӧкыдлункӧд эз паныдась, некор сійӧ оз вошты аслас победаӧ эскӧм. Сӧветскӧй йӧз костын дружба вырабатывайтӧ наын крепыд воля, выдержка. Тайӧ подлиннӧй человеческӧй дружбасӧ и петкӧдлӧ выль художественно-звуковӧй фильм „Истребители“, коді тайӧ лунъясӧ демонстрируйтсьӧ Сыктывкарса кинотеатрын.

... Найӧ встретитчисны средней школаын. Коля, Сережа да Варя. Куим друг. Ӧдйӧ колисны велӧдчан вояс. Товарищескӧй спайка ӧтувтіс найӧс. Олӧмӧ паськыд, разнообразнӧй туйяс воссисны найӧ водзын.

— Кутшӧм кӧть туйяс ті он бӧрйӧ,—сетӧ налы напутственнӧй кыв школаса директор,—тӧда, мый сійӧ лоӧ честнӧй сӧветскӧй гражданинлӧн туй.

Асланыс желание сертиыс Коля, Сережа да Варя бӧрйӧны тайӧ туйяссӧ. Варя мунӧ велӧдчыны строительнӧй институтӧ, Коля да Сережа—военно-авиационнӧй училищеясӧ.

Кольӧ куим во. Напряженнӧя велӧдчан вояс. Варя—инженер, 4-ӧд строительнӧй участокса начальник. Практика вылын. Судьба ӧтлаӧдӧ и Коляӧс да Сергейӧс: том лейтенант-лётчикъясӧн найӧ бара жӧ веськалӧны ӧти авиационнӧй частьӧ.

Пӧсь, искренней дружба бара ӧтувтӧ найӧс. Боевӧй машинаяс вылӧ пуксьӧны кык том лейтенант—Николай Мельников да Сергей Кожухаров. Варышъясмоз найӧ лэбалӧны сынӧдын, петкӧдлӧны асланыс искусствоысь удивительнӧй мастерство.

Но Коля да Сергей костын абу ставыс благополучнӧ. Найӧ скрытнӧйӧсь, оз доверяйтны ёрта ёртыслы. Тані мыжыс Варялӧн. Том нывкаӧс оз вермыны не радейтны и Коля и Сергей...

Кык боевӧй ёрт получайтӧны задание. Аэродром вылысь молниеоснӧй ӧдӧн кыпӧдчӧны кык истребитель. Но Сергей Кожухаров оз пӧрт олӧмӧ ассьыс заданиесӧ. Заданиелы ущербӧн сійӧ, медводз, выполняйтӧ ассьыс гражданскӧй долг,—предотвращайтӧ железнодорожнӧй катастрофа, спасайтӧ уна сюрс сӧветскӧй гражданинлысь олӧм.

Социалистическӧй гуманизмлӧн да коллективизмлӧн идеяяс, уджын общӧй могъяс,—со сійӧ подулыс, мый вылын строитсьӧ миян сӧветскӧй дружба. Лётчик Сергей ӧтчыд спасайтӧ детинкалысь олӧмсӧ, но сы дырйи вошtӧ ассьыс зрениесӧ.

Лётчик сэсся, кажитчӧ, абу нин нужнӧй. Но абу сідз миян странаын. Ёртъяслӧн биапӧсь дружбаыс и тані оз эновт сійӧс. Сы дінӧ локтӧны лётчикъяс, ёртъяс, тӧдсяс. Локтӧ Варя.

Но победаӧ вера, оз эновт Сергейӧс. Мӧвпалӧ сійӧ дефектъяслӧн помкаяс йылысь, кодъясӧс аддзис боевӧй машинаын.

— Тӧдан, Коля, ме ставсӧ мӧвпышті... —шыӧдчӧ Сергей Мельников дінӧ.

И Коля гижӧ сійӧс, мый сылы висьтавлӧ ёрт.

Ёртъяс принимайтӧны став мераяс, медым кокньӧдны боевӧй друглысь судьбасӧ. Оз эновт и Варя:

— Синтӧмӧс, висьысьӧс, но сійӧс ме пыр радейта ӧткодя...

Налӧн стараниеыс оз вошвесьшӧрӧ. Операция, кодӧс вӧчис известнӧй профессор, удайтчис бура. Кожухаровӧс Коля вайӧдӧ аслас частьӧ. Истребительяслӧн звено встречайтӧ найӧс.

Дружнӧй, боевӧй семьяӧ бӧр воӧ лётчик Кожухаров.

— Спасибо, профессор, мый ті отсалінныд миянлы,—шыӧдчӧ истребительнӧй частьса командир.—Мыйӧн жӧ ми тіянлы отсалам?

— Ми велалім уджавны чӧвлӧньын,—висьталӧ доктор.—А кодкӧ кӧ лысьтас дзугны миянлысь уджсӧ, то корам успокоитны тайӧ нарушительсӧ.

— Отсалам, отсалам доктор!—вочавидзӧ майор.

Ыджыд радлунӧн Сергей встречайтчӧ и Варякӧд.

Став фильмсӧ вӧчӧма любовнӧя да добросовестнӧя Бура петкӧдлӧма аэродромлысь кипучей олӧмсӧ, боевӧй техникалысь вынйӧрсӧ. Зрительӧс волнуйтӧ сійӧ подлиннӧй человеческӧй дружбаыс, коді вермӧ лоны миян сӧветскӧй йӧз костын. Тайӧ дружбасӧ петкӧдлӧма и Сергейлӧн сьыланкывйын (автор поэт Долматовский):

В далекий край
Товарищ улетает,
Родные ветры
Вслед за ним летят.
Любимый город
В синей дымке тает,
Знакомый дом,
Зеленый сад,
Нежный взгляд.

Ыджыд мастерствоӧн ворсӧны артистъяс Бернес да Дашенко, кодъяс исполняйтӧны Сергейлысь да Колялысь рольяс.

Фильм сетӧ ыджыд впечатление. Сійӧ воспитывайтӧ сӧветскӧй томйӧзлысь дружба да товарищество, сійӧ замечательнӧй чертаяссӧ, кодъяс вермасны лоны сӧмын миян социалистическӧй обществоын.

Сер. Попов.

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 5—01.

Уполн. Главлита № 1033. Типография Наркомиестпрома Коми АССР.